Lieta Nr. A42285706
(A999-07/20)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā, 2007.gada 27.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese B.Lietiņa,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *S.M.* un *I.C.* pieteikuma par Balvu pilsētas domes 2005.gada 9.novembra lēmuma Nr.4-2.1/1306 un Balvu pilsētas domes 2005.gada 9.novembra lēmuma Nr.4-2.1/1307 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 5.decembrī Administratīvā rajona tiesā tika saņemts *S.M.* un *I.C.* (turpmāk arī – pieteicējas) pieteikums (reģ.nr.18289) par Balvu pilsētas domes 2005.gada 9.novembra lēmuma Nr.4-2.1/1306 un Balvu pilsētas domes 2005.gada 9.novembra lēmuma Nr.4-2.1/1307 (turpmāk katrs atsevišķi un abi kopā – Lēmumi) atcelšanu.

[2] Ar Balvu pilsētas domes 2005.gada 9.novembra lēmumiem, ir atteikts piešķirt privatizācijas sertifikātus pieteicēju bērniem:

[2.1] Ar Balvu pilsētas domes 2005.gada 9.novembra lēmumu Nr.4-2.1/1307 ir atteikts piešķirt privatizācijas sertifikātus *S.C.*

[2.2] Ar 2005.gada 9.novembra lēmumu Nr.4-2.1/1306, ir atteikts piešķirt privatizācijas sertifikātus *A.M.*

[3] Pieteicējas, nepiekrītot minētajiem Lēmumiem, iesniedza prasību Administratīvā rajona tiesā, pamatojot pieteikumu ar šādiem argumentiem:

[3.1] VAS „Privatizācijas aģentūra" ir pieteicējām sniegusi informāciju, ka pieteicēju bērniem – *A.M.* (dzimis */dzēsts datums/*) un *S.C.* (dzimusi */dzēsts datums/*) pienākas privatizācijas sertifikāti.

[3.2] Pieteicējas norāda, ka Balvu pilsētas domē tika pieņemts negatīvs lēmums, jo tika likvidēta komisija.

[3.3] Pieteicējas norāda, ka citi bērni, kuri ir dzimuši vēl vēlāk kā viņu bērni ir saņēmuši privatizācijas sertifikātus.

[4] Atbildētājs savā rakstveida paskaidrojumā Administratīvai tiesai, norāda, ka pieteikumu neatzīst sekojošu iemeslu dēļ:

[4.1] 2005.gada 1.novembri *S.M.* un *I.C.* griezās Balvu pilsētas domē ar lūgumu piešķirt privatizācijas sertifikātus saviem bērniem – *S.C.* un *A.M.*, kuri abi ir dzimuši 1994.gadā. Balvu pilsētas dome atteica apmierināt izteikto lūgumu. Tāpat lūgums tika atteikts arī dažus gadus agrāk uz līdzīgu iesniegumu, pamatojot to ar sertifikātu piešķiršanas komisijas darbības izbeigšanu.

[4.2] 1995.gada 20.jūnijā pieņemto Ministru kabineta noteikumu Nr.156 „Privatizācijas sertifikātu piešķiršanas un privatizācijas sertifikātu kontu atvēršanas noteikumi" 2.punkts noteica termiņu, līdz kuram ir jāiesniedz lūgums piešķirt sertifikātus par Latvijā nodzīvoto laiku. Šis termiņš bija – 1995.gada 31.decembris. Tāpat minētajā punktā tika nosaukti gadījumi, kuros drīkst piešķirt sertifikātus par Latvijā nodzīvoto laiku arī pēc 1995.gada 31.decembra. Šis gadījums (*S.M.* un *I.C.* lūgums) neattiecas uz minētajiem izņēmumiem.

[4.3] 2003.gada 11.februārī ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.71 „Privatizācijas sertifikātu piešķiršanas un privatizācijas sertifikātu kontu atvēršanas noteikumi" spēkā stāšanos 1995.gada 20.jūnijā pieņemtie Ministru kabineta noteikumi Nr.156 zaudēja spēku.

Taču arī šo jauno noteikumu 3.punkts paredz, ka personai ir tiesības iesniegt pilsētas domē deklarāciju sertifikātu piešķiršanai par Latvijā nodzīvoto laiku piešķiršanu pēc attiecīgajā laikposmā spēkā bijušajos normatīvajos aktos noteiktā termiņa, ja ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc minētā termiņa beigām ir pārsūdzēts pašvaldības lēmums par sertifikātu piešķiršanu vai Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes lēmums par laiku, kad persona pēdējo reizi ieradusies uz pastāvīgu dzīvi Latvijā, vai par personas tiesisko statusu un stājies spēkā attiecīgs tiesas lēmums. Tā kā konkrētajā gadījumā arī nebija saskatāma minētā izņēmuma situācija, pilsētas dome lūgumu atteica.

[5] Pieteicējas 2005.gada 5.decembra pieteikumā ir izteikušas piekrišanu lietas skatīšanai rakstveida procesā (*lietas lapa3*), turklāt 2006.gada 12.janvārī tiesā ir saņemts pieteicēju iesniegums par piekrišanu rakstveida procesam (*lietas lapa16*).

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 114.panta pirmo daļu, *ja lietā esošie dokumenti ir pietiekami un tam rakstveidā piekritis pieteicējs (..), tiesa var izspriest lietu bez tiesas sēdes (rakstveida procesā).*

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi lietā esošos pierādījumus atzīst, ka *pieteikums ir noraidāms, kā nepamatots.*

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 103.pantu *administratīvā tiesā procesa būtība ir tiesas kontrole par iestādes par izdotā administratīvā akta tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros.*

Administratīvajā procesā tiesa noskaidro, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai tas atbilst materiālo tiesību normām, un vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu.

[8] Atbilstoši administratīvā procesa likuma 67.panta ceturtajai daļai, *iestāde administratīvo aktu pamato ar Satversmi, likumiem, Ministru kabineta noteikumiem (...), kā arī vispārējiem tiesību principiem. Pamatojumā norāda attiecīgā normatīvā akta pantu, tā daļu, punktu vai apakšpunktu.*

Izvērtējusi Balvu pilsētas domes 2005.gada 9.novembra lēmumu Nr.4-2.1/1307, tiesa atzīst, ka tā izdošanā ir ievēroti procesuālie un formālie priekšnoteikumi, tai skaitā lietiskā, funkcionālā un teritoriālā piekritība.

Izvērtējusi Balvu pilsētas domes 2005.gada 9.novembra lēmumu Nr.4-2.1/1306, tiesa atzīst, ka tā izdošanā ir ievēroti procesuālie un formālie priekšnoteikumi, tai skaitā lietiskā, funkcionālā un teritoriālā piekritība.

[9] Atbildētājs Lēmumus (Nr.4-2.1/1306 un Nr.4-2.1/1307) pamatojis ar likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 5.panta pirmo daļu, kurš nosaka, ka *Latvijas pilsonim (arī nepilngadīgam pilsonim) piešķir vienu sertifikātu par katru līdz 1992.gada 31.decembrim nodzīvoto gadu, ja laika posmā no 1945.gada 9.maija līdz 1992.gada 31.decembrim viņa pastāvīgā dzīvesvieta bijusi Latvijā.*

[10] Lietā nav strīda par šādiem faktiskajiem apstākļiem:

[10.1] Pieteicējas *S.M.* dēls *A.M.* ir dzimis */dzēsts datums/*.

Savukārt, pieteicējas *I.C.* meita *S.C.* ir dzimusi */dzēsts datums/*.

[10.2] Pieteicējas iesniegumus par sertifikātu piešķiršanu par Latvijā nodzīvoto laiku pieteicēju bērniem atbildētājam iesniegušas 2005.gada 1.novembrī.

[11] Lietā pastāv strīds par to, vai pieteicēju bērniem ir piešķirami privatizācijas sertifikāti.

[12] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 250.panta otrajā daļā noteikto, *tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā.*

Tādējādi tiesa, vērtējot Lēmumu kā konkrētu administratīvo aktu tiesiskumu, nevērtē atbildētāja papildus sniegto pamatojumu, kas ietverts rakstveida paskaidrojumā administratīvajai tiesai *(lietas lapa 19).*

[13] Likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 5.pants nosaka par Latvijā nodzīvoto laiku piešķiramo sertifikātu daudzumu.

Atbilstoši šī panta pirmajā daļā noteiktajam, 5.panta pirmo daļu, kurš nosaka, ka *Latvijas pilsonim (arī nepilngadīgam pilsonim) piešķir vienu sertifikātu par katru līdz 1992.gada 31.decembrim nodzīvoto gadu, ja laika posmā no 1945.gada 9.maija līdz 1992.gada 31.decembrim viņa pastāvīgā dzīvesvieta bijusi Latvijā, neatkarīgi no tā, cik ilgi šajā laika posmā viņš dzīvojis Latvijā (..).*

[14]Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 17.panta pirmo daļu, *iestāde un tiesa, interpretējot (tulkojot) tiesību normu, lieto šādas interpretācijas pamatmetodes:*

1) gramatisko (filoloģisko) interpretācijas metodi, tas ir, noskaidro tiesību normas jēgu no valodnieciskā viedokļa;

2) vēsturisko interpretācijas metodi, tas ir, noskaidro tiesību normas jēgu, ņemot vērā apstākļus, uz kuriem pamatojoties tā radīta;

3) sistēmisko interpretācijas metodi, tas ir, noskaidro tiesību normas jēgu saistībā ar citām tiesību normām;

4) teleoloģisko (jēgas un mērķa) interpretācijas metodi, tas ir, noskaidro tiesību normas jēgu, pamatojoties uz lietderīgu un taisnīgu mērķi, kas ar attiecīgo tiesību normu jāsasniedz.

Saskaņā ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūrā norādīto – interpretācija atbilstoši likuma mērķim nepieciešama tad, ja piemērojamā tiesību norma ar pietiekošu skaidrību nenosaka tiesiskos apstākļus vai tiesiskās sekas. (*skat. piem. lietā Nr. SKA-255.*)

Gramatiski tulkojot konkrēto tiesību normu, secināms, ka likumdevējs privatizācijas sertifikātu piešķiršanu par Latvijā nodzīvoto laiku (1 sertifikāts par gadu) noteicis konkrētam personu lokam – Latvijas pilsonim (arī nepilngadīgam pilsonim), ja viņa pastāvīgā dzīves vieta bijusi Latvijā.

Tai pat laikā secināms, ka likumdevējs normā iekļāvis arī konkrētu laika periodu, par kuru sertifikāti piešķirami, proti par katru līdz 1992.gada 31.decembrim nodzīvoto gadu.

[15] Tiesību teorijā, īpašus notikumus, ar kuru iestāšanos saistītas konkrētu tiesisko seku iestāšanās sauc par tiesiskiem notikumiem. Tieši šādu notikumu iestāšanās rada konkrētas tiesiskās sekas, gan attiecībā uz kādu tiesību iegūšanu, gan attiecībā uz tiesību izbeigšanos, zaudēšanu u.tml.

Lielākā daļa no tiesiskajiem notikumiem ir dabas parādības, kuras nav saistītas ar cilvēka darbību, piemēram, zemestrīce, plūdi, *termiņa notecējums*, noteikta vecuma sasniegšana, piedzimšana, dabiskā nāve utt. Šādi tiesiskie notikumi tiek saukti par absolūtiem. (*Neimanis J., Ievads tiesībās, Rīga, 2004- 132.lpp.*)

[16] Kā jau norādīts iepriekš, likums „Par privatizācijas sertifikātiem", paredz sertifikātu piešķiršanu par katru līdz 1992.gada 31.decembrim nodzīvoto gadu.

Tādejādi likuma „Par privatizācijas sertifikātiem" 5.panta pirmā daļa nepārprotami norāda, ka šajā pantā minētie nosacījumi attiecas uz konkrēta tiesisku notikumu, proti, termiņu līdz kuram privatizācijas sertifikāti ir piešķirami, kas konkrētajā gadījumā *ir līdz1992.gada 31.decembris.*

Savukārt, līdz ar šī notikuma (1992.gada 31.decembra ieskaitot) iestāšanos, privatizācijas sertifikātu piešķiršana normatīvajos aktos vairs nav paredzēta.

Lietā nodibināts, ka pieteicējas vēlas, lai privatizācijas sertifikāti tiktu piešķirti viņu bērniem, kas dzimuši 1994.gadā, tātad par 1994. gadu, t.i. par periodu, kas iestājies pēc likumā noteiktā termiņa beigām, par kuru sertifikātu piešķiršanu normatīvie akti neparedz.

[17] Tiesa noraida kā nepamatotus pieteicēju argumentus, ka atbilstoši viņu rīcībā esošai informācijai, citi bērni, kas dzimuši 1994.gadā ir saņēmuši privatizācijas sertifikātus, jo minētie argumenti nav konkrēti un nav pamatoti ar objektīviem pierādījumiem, kas būtu izvērtējami konkrētās lietas ietvaros.

[18] Pastāvot lietā konstatētajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka atbildētāja 2005.gada 9.novembra lēmums Nr.4-2.1/1307 un 2005.gada 9.novembra lēmums Nr.4-2.1/1306 ir tiesiski un pamatoti, tādēļ atstājami negrozīti savukārt pieteicēju pieteikumi – noraidāmi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 245.- 251.pantu, un 259.pantu, administratīvā rajona tiesa,

nosprieda:

noraidīt S.M. pieteikumu

noraidīt I.C. pieteikumu.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2007.gada 27.aprīlī.

Tiesnese B.Lietiņa